

være ganske enkelte særlig heldig stillede. Men dersom det er sandt, at de københavnske Arbejdere eller de bedst aflagte københavnske Arbejdere virkelig have en saa stor Dagløn, er der slet ingen Grund til at misunde Redaktørerne, thi de have da ikke saa meget i Løn som de bedst aflagte københavnske Arbejdere, og det er vel noget, der ligger i Sagens Natur, at Socialdemokratiet ikke vil lønne sine Arbejdere ringere, end de private Arbejdsgivere lønne deres.

Naar det ærede Medlem, nu fornylig assisteret af det ærede Medlem fra Løvel (A. Nielsen), stadig holder paa, at Socialdemokratiet — ikke de enkelte Socialdemokrater, men Socialdemokratiet — havde modarbejdet Nationalforeningen af yderste Evne, maa jeg gentagende protestere derimod og sige, at det er Usandhed. Socialdemokratiet som Parti har ikke taget nogen Bestemmelse om, hvorledes man skulde stille sig lige over for Nationalforeningen. (A. Nielsen: Men ledende Socialdemokrater have gjort det!) De ledende Socialdemokrater have ogsaa indtaget en højst forskellig Stilling. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem vil gøre mig den Ære at betragte mig som ledende Socialdemokrat i min Egn, men jeg har da holdt mig nærmest neutral, jeg har ikke været rigtig klar over, hvorledes jeg skulde stille mig. Jeg har været bange for, at Nationalforeningen ikke var inde paa den rette Vej, jeg har troet, at der var bedre Veje at gaa, men jeg har paa den anden Side ikke villet stille mig modvilligt eller fjendtligt mod Nationalforeningen, fordi det kunde hænde sig, at jeg tog fejl. Jeg har derfor, naar de stedlige Ledere af Nationalforeningen have skrevet Artikler og tilstillet mig dem, altid optaget dem, og det, mener jeg, kan ikke udlægges som at modarbejde Nationalforeningen af yderste Evne.

Der er ved denne Finanslovbehandling talt en Del om Landarbejdernes Kaar. Nogle have skildret dem som forfærdelige, andre have ment, at Landarbejderne i Grunden havde det ret godt. Jeg har set og kender adskillige Landarbejderhjem, og saa at sige alle Vegne, hvor jeg har truffet paa dem, har jeg kun set Fattigdom og Uhygge i deres Hjem. Jeg kan huske et eneste Sted, hvor jeg traf en velsitueret Landarbejder, og hvor jeg ligesom fik det Indtryk, at den Mand sad lunt inden Døre. Der var en Properhed og en Velstand i hans 3 Værelsers Lejlighed, som jeg aldrig havde set hos en Landarbejder, og saa spurgte jeg ham: Hvor kan det være, at

De har det saa langt bedre end de andre Landarbejdere her paa Egnen? Han svarede: Det er i Grunden min Hemmelighed; men til sidst fik jeg Hemmeligheden ud af ham. Jeg skal sige Dem, sagde han, jeg arbejder aldrig for Bønderne, det er Grunden til, at jeg er velstillet. Det kunde jeg ikke forstå, og jeg sagde: Arbejder De da for Herremænd og Proprietærer? Nej Tak, svarede han, det var meget værre, jeg arbejder ikke for nogen af dem, jeg gaar kun paa tilfældigt Arbejde, jeg graver Tørv og arbejder ved tilfældigt Haandlangerarbejde, og selv om jeg skal gaa langt bort fra mit Hjem, arbejder jeg hellere ved tilfældigt end ved Landbrugsarbejde. Naar han endelig ikke kunde faa noget at bestille, gik han hellere paa Fiskeri end han tog Arbejde ved Landbruget, og det var Grunden til, sagde han, at han var bedre stillet end de andre Landarbejdere. En skøn Dag saa jeg, at denne Mand var vandret til Byen som saa mange andre Landarbejdere, og han gav til Grund lige over for mig, at han ikke kunde faa noget Hus i den Egn, hvor han boede, der var ingen, der vilde leje ham noget Hus, og derfor kunde han ikke blive der. Han troede at kunne slaa sig igennem inde i Byen, men han blev skuffet, ligesom de fleste Landarbejdere, der drage til Byen, blive skuffede. Sagen er, at de kunne have det daarligt og fattigt nok hjemme, men de fleste af de Landarbejdere, der drage til Byerne for at finde bedre Kaar, blive skuffede. Kaarene ere ikke saa meget bedre i Byerne, naar man tager alt i Betragtning. Derfor er det min Mening, at Landarbejderne skulle ikke søge at forbedre deres Kaar ved at rejse til Byerne, men de bør blive hjemme og slutte sig sammen for at faa en saa god Tilværelse som mulig.

Noget af det, Landarbejderne maa gøre, er at organisere sig ligesom Byarbejderne. Jeg ved meget vel, at der kan gøres meget andet af Landarbejderne og for Landarbejderne end netop dette, og jeg skal være den sidste til at sige, at der ikke kan eller bør gøres noget fra Statens Side til deres Forholds Forbedring. Men naar et æret Medlem her bragte den Tanke frem — jeg opfattede det ikke som et Forslag men kun som en henkastet Tanke — at man kunde ligesom hidtil blive ved at opkræve Toldskatter, men saa sende det Beløb, Landarbejderne betalte, tilbage til disse — det vilde blive omtrent 17 Kr. om Aaret til hver Landarbejder —, saa vil jeg gøre opmærksom paa, at dersom